

Årsberetning 1989

Pengeinstitutankenævnet

Pengeinstitutankenævnet

Sekretariat:

Vesterbrogade 40, 4. sal, 1620 København V

Tlf. 31 21 63 33 . Giro 4 16 34 00

Hermed afgives Pengeinstitutankenævnets årsberetning for 1989, jf. vedtægternes § 10, stk. 3.

- 0 - 0 - 0 - 0 -

Antallet af klager, som indgives til Ankenævnet, har hidtil vist sig at være forholdsvis konstant. Det afspejler et vidt spekter af de områder, som pengeinstitutterne beskæftiger sig med i deres privatkundeforhold.

Et antal enkeltsager, som kan påkalde sig særlig interesse, er gengivet i et følgende afsnit af årsberetningen. Jeg finder imidlertid anledning til - uden dermed at tegne nævnet som sådant - at fremdrage nogle mere generelle forhold, som nævnets sager har bragt frem, fordi jeg finder, at disse forhold bør give pengeinstitutterne anledning til særlige overvejelser. I virkeligheden drejer disse forhold sig alle i særdeleshed om pengeinstitutternes informationsniveau overfor kunderne - en klargørelse af almindelige forretningsbetingelser, en sikring af fuldstændig information om følgerne af dispositioner, som foretages eller ønskes foretaget af kunderne, og en opfølgning heraf, når ændrede forhold indtræder.

De enkeltområder, jeg fremdrager i det foregående, er kun eksempler. Også andre kunne have været medtaget.

Pengeinstitutternes kunder overraskes ofte over de gebyrer, som institutterne beregner sig for deres ydelser. Årsagen hertil er vel til dels, at gebyrer som følge af en ændret praksis fra pengeinstitutternes side i de seneste år har fået et væsentligt større omfang end tidligere og er blevet forhøjet betydeligt. Det er ikke pengeinstitutankenævnets opgave at tage stilling til betimeligheden af pengeinstitutternes gebyrpolitik; men de forholdsvis mange sager herom giver i hvert fald anledning til at konstatere, at informationsniveauet på dette område nok vil kunne forbedres, således at færre kunder udsættes for udgifter, de ikke har ventet og eventuelt kan indrette deres dispositioner på en anden måde, og at der ikke mindst bør informeres om nye eller ændrede gebyrer i bestående kundeforhold.

Pengeinstitutternes valideringsregler, der indebærer, at indskud på og udtræk fra en konto ikke valideres fra samme tidspunkt, føles næppe altid indlysende rimelige, og de bevirker undertiden ubehagelige overraskelser for kunder, der på grund af valideringsreglerne i en kort periode formelt kommer i overtræk med eventuelt gebyr herfor og i hvert fald pålæg af overtræksrente til følge.

Uanset rimeligheden af gældende valideringsregler - og hertil har nævnet ikke haft anledning til at tage stilling på nuværende tidspunkt - må det i hvert fald anses for ønskeligt, at reglerne - både generelt og i konkrete tilfælde, hvor det umiddelbart kan erkendes, at deres praktisering vil få ubehagelige følger - gøres bedre kendt, end det er tilfældet for øjeblikket, således at kunderne har en vis mulighed for at indrette deres dispositioner derefter.

Sager, hvori et pengeinstitut har påtaget sig at købe og sælge værdipapirer for kunder - ofte for penge, som kunden har lånt til dette formål - er i disse år særdeles hyppigt forekommende. Det samme gælder valutatransaktioner af forskellig art. Det er åbenbart, at kunder, der går ind i sådanne, hyppigt spekulativt

prægede forretninger, må være klar over, at de indebærer risici, og at pengeinstituttet ikke - så lidt som andre kyndige - med blot rimelig sikkerhed kan forudse en kommende kursudvikling, der er påvirkelig af talrige inden- og udenlandske politiske og økonomiske faktorer. Det er derfor også det sædvanlige i disse sager, at nævnet fastslår, når tab er sket, og kunden kræver erstatning, at der ikke er grundlag for at rette bebrejdelser mod pengeinstituttet. På trods heraf efterlader i hvert fald nogle af sagerne et indtryk af, at fyldigere information og alvorlig advarsel fra pengeinstitutterne om foreliggende risici kunne have været på sin plads, ikke mindst i forhold til kunder med forholdsvis beskeden økonomi.

Jeg finder grund til endelig at fremdrage et enkelt problem i forbindelse med kautionsforpligtelser, hvorom et betydeligt antal klager drejer sig. Der er særdeles hyppigt tale om kaution, stillet af familiemedlemmer i den ældre aldersklasse og med en beskeden personlig økonomi. Man kan have den opfattelse, at pengeinstitutter overhovedet ikke burde give lån mod kaution fra familiemedlemmer og for den sags skyld andre, der ikke er rimeligt økonomisk stærke, og man kan i hvert fald på grundlag af indvundne erfaringer henstille, at spørgsmålet om kaution i disse tilfælde, og når der er tale om mennesker i en høj alder, overvejes meget nøje, og at det virkelig alvorligt sikres, at disse mennesker er fuldtud klar over den - ofte meget betydelige - risiko, de udsætter sig for ved at påtage sig en kautionsforpligtelse.

Det, jeg ovenfor har ønsket at fremføre, forrykker ikke billedet af, at vi her i landet har en pengeinstitutsektor, der generelt er velfungerende og optræder reelt i forhold til sine kunder, og dette bør derfor fastslås som afslutning.

København, den 8. marts 1990

Frank Poulsen

Ankenævnets formand

I N D H O L D S F O R T E G N E L S E

1. Ankenævnets medlemmer og medarbejdere..... 5 - 6
2. Statistik m.v..... 6 - 7
3. Udvalgte kendelser..... 8 - 31

(sag 125, 192, 261/1988, 24, 60, 67, 87, 95, 114, 117, 129,
146, 190, 255, 274, 303, 328/1989)

Bilag:

Ankenævnets vedtægter.

1. Ankenævnet, dets medlemmer og medarbejdere.

Der er i 1989 ikke sket ændringer i sammensætningen af Ankenævnets formandskab, kredsen af medlemmer eller sekretariatet.

Ankenævnets formand og næstformand er således fortsat hhv. retspræsident Frank Poulsen, Sø- og Handelsretten og landsdommer Peter Blok, Vestre Landsret.

Ankenævnets medlemmer er følgende:

Udpeget af Den Danske Bankforening:

Vicedirektør Mogens Hvelplund, Andelsbanken
Underdirektør Per Overbeck, Den Danske Bank
Chefjurist Erik Sevaldsen, Handelsbanken
Underdirektør Ole Simonsen, Privatbanken

Udpeget af Danmarks Sparekasseforening:

Garantkredsdirektør Bjørn Bogason, Bikuben
Regionsdirektør Hans Rex Christensen, Sparekassen Nordjylland
Underdirektør Niels Bolt Jørgensen, Sparekassen SDS
Regionsdirektør Arnold Kjær Larsen, Sparekassen Sydjylland

Udpeget af Forbrugerrådet:

Lektor Peter Møgelvang-Hansen, Handelshøjskolen i København
Formand Kirsten Nielsen, Forbrugerrådet
Sekretariatschef Lars Pedersen, De Samvirkende Invalideorganisationer
Afdelingsleder Jørn Ravn, Forbrugerrådet.

Ankenævnets sekretariat har i 1989 beskæftiget følgende medarbejdere:

Sekretariatschef, cand.jur. Lars Lindenchrone Petersen

fuldmægtig, cand.jur. Merete Schummel
sekretær Ulla Buch
sekretær Inge-Lise Kastrup Gozdzik.

Med virkning fra den 15. februar 1990 er sekretariatschef Lars Lindencrone Petersen konstitueret som dommer i Københavns Byret.

Som hans efterfølger er udpeget kontorchef, cand.jur. Henrik Davidsen, Den Danske Bankforening, der er tiltrådt som sekretariatschef den 1. marts 1990.

2. Statistik m.v.

Ankenævnet modtog i 1989 i alt 498 klagesager.

Heraf verserede ved årets udgang 122 sager, mens de resterende 376, tillige med de pr. 1. januar 1989 verserende 112 sager indkommet i 1988, eller i alt 488 sager blev færdigbehandlet inden 31. december 1989.

Af de 488 behandlede sager blev i alt 54 afsluttet med sekretariatets afvisning efter en eller flere af bestemmelserne i vedtægternes §§ 2-5 eller af ordensmæssige grunde (manglende indbetaling af gebyr m.v.), mens Ankenævnet afviste yderligere 23 klager, hvori sekretariatets afvisning var begæret indbragt for Ankenævnet. 25 sager blev afvist af Ankenævnet under henvisning til vedtægternes § 7, stk. 1. I alt 111 sager bortfaldt i medfør af vedtægternes § 8, stk. 4, om tilbagekaldelse, opfyldelse eller forlig.

I alt 274 sager blev realitetsbehandlet. Der blev givet klageren fuldt medhold i 50 sager og delvis medhold i yderligere 26 sager, mens der blev givet pengeinstituttet medhold i 198 sager.

I 6 tilfælde har et pengeinstitut givet underretning om, at det ikke agter at efterleve en kendelse, hvorved der er givet klageren helt eller delvis medhold, jf. herved vedtægternes § 11, stk. 2, og i 2 af disse har klageren begæret bistand til sagens indbring-

else for domstolene, jf. forbrugerklagenævnslovens § 10, stk. 2.

3. Udvalgte kendelser.

På de følgende sider er i forkortet form gengivet nogle af de af Ankenævnet i 1989 afsagte kendelser. Udvalget er foretaget af sekretariatschefen i samråd med formanden og næstformanden. Det er tilstræbt at medtage kendelser, der er af en vis principiel og almindelig interesse, og som må formodes at ville blive retningsgivende på de områder, de omfatter, for Ankenævnets fremtidige praksis.

Kendelse af 12. april 1989 i sag nr. 125/1988 (valutaoverførsel)

En kunde K anmodede pengeinstituttet P om at overføre 2 mill. pesetas til Spanien. Ved anmodningen afleverede K en fotokopi af en ordreseddel, hvoraf fremgik beløbsmodtagerens navn og kontonummer, kontoførende bank og modtagerbank i Spanien. P fremsendte beløbet til Spanien og anførte i fremsendelsesskrivelsen til den modtagende bank betalingsmodtagerens navn og kontonummer, men ikke den kontoførende bank. Samtidig hermed sendtes en ordreseddel til K, hvori det bl.a. var angivet, at beløbet var fremsendt for hans regning og risiko. Som beløbsmodtager var alene anført modtagerbanken.

Det fremsendte beløb blev returneret af modtagerbanken, da det oplyste kontonummer var denne ubekendt.

Efter yderligere kontakt mellem K og P gik betalingen i orden med ca. en måneds forsinkelse.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at erstatte ham det tab, som han havde lidt ved den forsinkede overførsel af det omhandlede beløb. K opgjorde dette tab til 216.000 kr.

Ankenævnet udtalte: "Indklagedes personale findes at have begået en fejl ved at fremsende checken til den spanske modtagerbank uden i forbindelse med oplysningerne om beløbsmodtagerens navn og konto nr. tillige at angive den kontoførende bank (afdeling). Det må antages, at denne fejl var årsagen til, at modtagerbanken ikke kunne identificere beløbsmodtageren, og den derved opståede forsinkelse af betalingen. Selv om klageren ikke måtte have reageret over for ordresedlen af 9. februar 1988, der alene indeholdt oplysning om modtagerbanken, findes dette ikke at kunne bebrejdes klageren. Ankenævnet finder derfor, at indklagede bør

anerkende at være erstatningsansvarlig for det tab, klageren har lidt ved betalingsforsinkelsen.

En stillingtagen til klagerens tabsopgørelse, herunder til spørgsmålet om, hvorvidt klageren har været nødsaget til at betale erstatning og tilbagebetale lejeindtægter som sket, findes imidlertid at ville forudsætte en bevisførelse, som efter sin karakter og sit omfang ikke kan ske for Ankenævnet, men i mangel af en forligsmæssig løsning må finde sted for domstolene".

Kendelse af 2. februar 1989 i sag 192/1988 (Tilbageførsel).

I december 1987 optog en kunde K hos pengeinstituttet P et lån på 60.000 kr., der blev anvendt til ansvarligt indskud i den virksomhed, hvori K var beskæftiget. Lånet skulle afvikles med 3 afdrag à 20.000 kr., første gang 1. oktober 1988.

I januar 1988 udstedte virksomheden et gælds-brev til K, hvorved den påtog sig at betale afdragene på det af K optagne lån. P oprettede herefter en stående ordre, hvorefter virksomhedens kassekredit skulle debiteres for afdragene, der skulle krediteres på Ks lånekonto.

Af kontoudtoget pr. 30. september 1988, som blev tilsendt K, fremgik, at afdraget på 20.000 kr. var krediteret Ks lånekonto. Den 4. oktober 1988 tilbageførte P overførslen, idet det var konstateret, at der ikke var dækning for den skete overførsel.

K indbragte herefter sagen for Ankenævnet med påstand om kreditering af det nævnte afdrag.

P påstod frifindelse under henvisning til, at udførelse af en stående ordre som den omhandlede forudsætter, at der er dækning på den konto, som skal debiteres for overførslen.

Ankenævnet tog Ks påstand til følge med disse bemærkninger: "Det må lægges til grund, at indklagede ikke over for klageren har forbeholdt sig ret til at tilbageføre overførseler fra selskabet til klageren i tilfælde af manglende dækning på selskabets konto. Det omhandlede afdrag på 20.000 kr. må herefter anses for endeligt betalt til klageren den 30. september 1988, da klagerens konto blev krediteret beløbet. Indklagede har derfor ikke være berettiget til at tilbageføre beløbet...."

Kendelse af 29. juni 1989. Sag 261/1988 (Kurskontrakt. Gevinst ved annulation).

I forbindelse med en ombygning af sin faste ejendom indgik K med pengeinstituttet P dels en terminsforretning vedrørende K's køb af en obligationspost til brug ved indfrielse af et ældre lån, dels en kurskontrakt vedrørende byggelånet. Af kurskontrakten fremgik bl.a.:

"Såfremt terminshandlen ikke gennemføres pr. den aftalte afviklingsdato på grund af forhold, som ikke er herre over, er terminsrekvirenten forpligtet til at erstatte alle tab, som måtte følge heraf."

K annullerede såvel terminsforretningen som kurskontrakten i utide. Herved realiserede P henholdsvis et kurstab på 8.840 kr. og en gevinst på 28.480 kr. Intet af de to beløb blev afregnet over for K.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at kreditere ham den konstaterede nettogevinst ved annulleringen af terminsforretning og kurskontrakt.

P nedlagde påstand om frifindelse og henviste til, at kurskontrakten ikke havde spekulativt formål, men tilsigtede at sikre provenuet af det lån, der påtænktes hjemtaget, og dermed størrelsen af den fremtidige boligudgift.

Ankenævnet tog P's frifindelsespåstand til følge med disse bemærkninger:

"Ifølge kurskontrakten har P i tilfælde af, at K annullerer kontrakten, eller denne i øvrigt ikke gennemføres på grund af forhold, som P ikke er herre over, krav på erstatning for alle tab, som måtte følge heraf. Hverken denne bestemmelse, der i det

væsentlige er udtryk for et almindeligt misligholdelsesansvar, eller almindelige retsgrundsætninger, herunder berigelsesgrundsætningen, findes at kunne føre til, at K kan gøre krav gældende i anledning af den gevinst, P i det foreliggende tilfælde opnåede som følge af K's annullation af kurskontrakten."

Kendelse af 6. juni 1989 i sag 24/1989. (Udlån. Kontoudskrift).

En kunde K påstod pengeinstituttet P tilpligtet at udarbejde en kontoudskrift indeholdende de enkelte posteringer på hans udlåns-engagement med P, som var udgået i 1988, og for hvilket han alene havde modtaget årsopgørelser (kontooversigter), der med samlede beløb viste de i de pågældende år debiterede renter, øvrige debiteringer og indbetalte ydelser. P påstod frifindelse under henvisning til, at det ikke var muligt at fremskaffe en specifik kontooversigt udvisende de enkelte bevægelser på lånet, idet P ikke på samme måde som ved f.eks. checkkonti havde mulighed for at udskrive sådanne oversigter.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Ankenævnet finder, at det i hvert fald i tilfælde, hvor kunden inden rimelig tid fremsætter anmodning herom, må påhvile P i tilslutning til den samlede årsopgørelse vedrørende et udlån at udarbejde en kontoudskrift udvisende samtlige posteringer foretaget det pågældende år, idet kunden ellers ikke har reel mulighed for at kontrollere årsopgørelsen, herunder renteberegningen. En sådan kontoudskrift bør tilstilles kunden vederlagsfrit. Ankenævnet tager herefter på dette punkt klagerens påstand til følge som nedenfor bestemt."

Kendelse af 6. juni 1989 i sag 60/1989 (Morarente ved manglende indfrielse af kassekredit.)

En kunde K blev sagsøgt af pengeinstituttet P til betaling af saldoen på en af K hos P optaget kassekredit, som forud for sagsanlægget var overgivet til inkasso, idet K ikke havde indfriet kreditten til det stipulerede tidspunkt. Stævningen indeholdt tillige påstand om, at K fra datoen for sagens overgivelse til inkasso skulle betale en morarente, der oversteg kreditrenten (summen af rente og provision).

På K's begæring blev sagen indbragt for Ankenævnet, hvor K nedlagde påstand om, at den af P under retssagen krævede rente blev nedsat til P's sædvanlige rente for den pågældende kontotype.

P nedlagde for Ankenævnet påstand om frifindelse.

Det var i pkt. 12 i P's almindelige lånebetingelser, der var trykt på kontraktformulærens bagside, anført, at der ved misligholdelse beregnedes morarente efter P's almindelige regler herom, og i pkt. 19, at K var bekendt med indholdet af P's almindelige forretningsbetingelser. Disse indeholdt i pkt. 4 en ret for P til at fastsætte og ændre betingelser og satser vedrørende bl.a. rente og provisioner, og i pkt. 5 en ret for P til at kræve morarente, såfremt en konto kom i overtræk eller i restance eller blev udnyttet i strid med indgåede aftaler.

Ankenævnet tog P's frifindelsespåstand til følge med disse bemærkninger:

"Ifølge kassekreditkontrakten skulle kreditten senest indfries den 1. marts 1988, med mindre der blev truffet aftale om forlængelse. Da det efter det oplyste må lægges til grund, at sådan aftale ikke er truffet, har hele gælden været forfalden til betaling fra den 1. marts 1988. Ved den citerede bestemmelse i pkt. 12 i de almindelige lånebetingelser, jf. også pkt. 5 i de almindelige

forretningsbetingelser, hvortil der henvises i lånebetingelserne, findes indklagede på gyldig måde at have betinget sig ret til i tilfælde af forsinket betaling at kræve en morarente, der overstiger kreditrenten (summen af rente og provision). Herefter, og da den af indklagede fastsatte morarente ikke kan anses for urimelig, tages klagen ikke til følge."

Kendelse af 29. juni 1989 i sag nr. 67/1989 (Ansvar i forbindelse med tegning af kommanditanparter. Afvisning).

I forbindelse med tegning af kommanditanparter i et vindmølleprojekt for i alt 200.000 kr. indbetalte K et kontant indskud til pengeinstituttet P, der var kommanditselskabets finansierende pengeinstitut. Af materiale, som K havde haft forud for tegningen, fremgik, at der ikke kunne disponeres over de foretagne kontantindskud, førend projektet var fuldt tegnet.

Kort tid efter K's indbetaling overførte P på begæring fra kommanditselskabets advokat et beløb på 1,65 mio. US\$ til selskabets amerikanske aftalepart.

Efter at der var opstået tvist mellem kommanditselskabet og dets amerikanske aftalepart om betaling for vindmøllerne, indbragte K sagen for Ankenævnet med påstand om at blive frigjort fra den af ham underskrevne tegningsaftale samt om, at P skulle tilpligtes at erstatte ham det tab, som han har haft på kontraheringen, af K opgjort til i alt ca. 116.000 kr.

P nedlagde påstand om afvisning eller frifindelse bl.a. under henvisning til, at man alene havde deltaget i projektet som finansierende pengeinstitut for kommanditselskabet, på hvis instruktion man foretog den omhandlede overførsel, og til, at der ikke havde bestået noget kontraktsforhold mellem P og K.

Ankenævnet tog P's afvisningspåstand til følge med disse bemærkninger:

"Den af K ved tegningen af de omhandlede kommanditanparter foretagne investering er af erhvervsmæssig karakter. Klagen, der drejer sig om, hvorvidt P har pådraget sig ansvar overfor K i forbindelse med dennes investering, angår således ikke et privat kundeforhold og findes heller ikke at kunne sidestilles med en klage vedrørende et sådant. I medfør af vedtægternes § 2, stk. 2 og 3, afviser Ankenævnet allerede af denne grund den indgivne klage."

Kendelse af 25. april 1989 i sag nr. 87/1989 (Kaution, afvisning).

En kunde K påtog sig i slutningen af 1985 selvskyldnerkaution for sin søns lån i pengeinstituttet P. Lånet skulle afvikles med en månedlig ydelse på 2.115 kr., der skulle overføres fra checkkonto til lånekontoen.

Ved debitering af ydelserne pr. marts, april og maj 1987 manglede der dækning på checkkontoen, og ydelserne blev tilbageført.

Da P herefter gjorde kautionsforpligtelsen gældende mod K, indbragte denne sagen for Ankenævnet med påstand principalt om at være frigjort fra forpligtelsen, subsidiært om, at P havde været uberettiget til at tilbageføre de tre ydelser.

P påstod frifindelse.

K gjorde gældende, at P havde forsømt at give ham underretning om den stedfundne misligholdelse, og til støtte for den subsidære påstand, at P i mangel af aftale med debitor havde savnet hjemmel til at foretage tilbageførslerne.

P gjorde heroverfor gældende, at K's søn til stadighed havde givet udtryk for, at K var bekendt med hans økonomiske problemer.

Ankenævnet udtalte:

"Låntagerens angivelser af, at K var bekendt med hans økonomiske problemer, har ikke kunnet fritage P for pligten til at give K underretning om den indtrådte misligholdelse af tilbagebetalingsvilkårene for det kautionssikrede lån, jf. Bank- og Sparekasselovens § 41. En stillingtagen til, om K's mulighed for at gøre regres imod låntageren er blevet forringet som følge af den udviste fejl, findes imidlertid at ville forudsætte en bevisførelse, herunder i form af vidneafhøringer, som ikke bør finde sted for Ankenævnet, men i givet fald for domstolene, jf. vedtægternes § 7, stk. 1.

P har været berettiget til som sket under henvisning til, at der savnedes dækning for overførselsbeløbene, at tilbageføre de fra låntagers checkkonto til lånekontoen pr. 2. marts, 1. april og 1. maj 1987 overførte ydelser, hvorved bemærkes, at låntager var kontohaver på begge disse konti."

Kendelse af 6. juni 1989 i sag 95/1989. (Børneopsparing. Udbetaling til værge. Erstatning.)

I 1979 udbetalte pengeinstituttet P indeståendet på en børneopsparingskonto til barnets far, som da var gift med barnets mor, K.

I 1985 ophævede faderen og K samlivet og oprettede en bodelingsoverenskomst, hvori de erklærede deres fællesbo delt.

I 1988 blev faderen under en af det nu myndige barn anlagt retssag dømt til at betale barnet det af ham i 1979 hævede beløb med tillæg af renter. Domsbeløbet udgjorde ca. 48.000 kr. Under en af faderen anlagt retssag blev K herefter dømt til at refundere ham halvdelen af det beløb, som han var blevet dømt til at betale.

K indklagede herefter P for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at erstatte hende det beløb, som hun havde måttet betale til sin fraskilte ægtefælle. K gjorde herved gældende, at P ved udbetalingen i 1979 havde begået en fejl, idet beløbet burde have været indsendt til forvaltning efter reglerne om forvaltning af umyndiges midler.

P påstod frifindelse.

Ankenævnet tog P's frifindelsespåstand til følge med disse bemærkninger:

"Midler, der udbetales fra en børneopsparingskonto, hvis indehaver fortsat er umyndig, kan ikke anses for omfattet af de særlige regler om bestyrelse af umyndiges midler i godkendte forvaltningsafdelinger, idet oprettelsen af en børneopsparingskonto må opfattes som en tilkendegivelse fra indskyderen (giveren) om, at pengene ikke skal bestyres af en godkendt forvaltningsafdeling, således at midlerne er undtaget i medfør af § 3, stk. 2, litra b, i lov nr. 211 af 13. maj 1981 om anbringelse og bestyrelse af

umyndiges midler m.v. og § 8, stk. 2, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 75 af 25. februar 1986 om værgens beføjelser og pligter. Der har således ikke påhvilet P nogen pligt til i forbindelse med udbetalingen af det beløb, der indestod på K's søns børneopsparingskonto, at indsende beløbet til en godkendt forvaltningsafdeling. Udbetalingen til K's fraskilte ægtefælle, der var værge for K's søn, findes herefter at være sket med frigørende virkning, hvorfor der ikke er grundlag for at pålægge P erstatningsansvar over for K."

Kendelse af 6. juni 1989 i sag 114/1989. (Salg af obligationsbeholdning. Selvindtræde.)

Den 8. december 1988 anmodede kunderne K pengeinstituttet P om den følgende børsdag for dem at sælge en post obligationer på nominelt 600.000 kr.

Kursen på den omhandlede obligation blev den følgende dag efter en handel på nominelt 150.000 kr. fastsat til 99,75, til hvilken kurs det af P helejede børsselskab afregnede handelen overfor K.

3 dage senere solgte P's børsselskab en post på nominelt 400.000 kr. af den omhandlede obligation til en kurs på 103.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at afregne den resterende obligationsbeholdning (på 450.000 kr.) til kurs 103. K henviste herved til, at P havde handlet som salgskommissionær, og at der forelå en overtrædelse af forbudet imod selvindtræde.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet tog P's frifindelsespåstand til følge med disse bemærkninger:

"K havde instrueret P om at sælge hele obligationsbeholdningen den 9. december 1988, og obligationerne blev afregnet til den kurs, der blev noteret på børsen denne dag. Det forhold, at kun en del af obligationerne blev solgt på børsen den 9. december, medens den øvrige del blev overtaget af P's børsselskab, findes under disse omstændigheder ikke at kunne anses for stridende mod kommissionslovens regler om selvindtræde".

Kendelse af 29. juni 1989 i sag nr. 117/1989 (Puljepension. Negativt afkast. Forrentning efter overgang til kontantordning).

En kunde K overførte i 1988 sine kapitalpensions- og selvpen-sioneringskonti, der indtil da havde været placeret på kontant forrentning hos pengeinstituttet P, til P's puljeordning. I begyndelsen af 1988, blev kontiene, der da begge udviste negative afkast, påny overført til kontant forretning.

Efter at have fået oplyst, at P beregnede rente af hans indeståen-der med fradrag af det negative afkast, indbragte K sagen for Ankenævnet med påstand om, at P skulle tilpligtes at forrente hans pensionskonti således, at rente tilskrives af saldiene, uden at der forinden foretages fradrag for den fra puljeordningerne konstaterede negative saldo.

P påstod frifindelse.

Ankenævnet frifandt P med disse bemærkninger:

"De negative afkast, som kontiene udviste ved overgangen til kontantafviklingsordning, er udtryk for, at K's indeståender i realiteten er tilsvarende mindre end de bogførte saldi. Det findes derfor ikke at kunne kritiseres, at P før rentetilskriv-ningen foretager fradrag af det negative afkast."

Kendelse af 10. juli 1989. Sag nr. 129/1989. (Kaution).

K påtog sig overfor pengeinstituttet P kaution for en kassekredit på 100.000 kr., som P ydede en kunde. Af kassekreditkontrakten fremgik, at låntageren havde stillet sikkerhed i form af et ejerpantebrev på 100.000 kr. i sin faste ejendom. Af kontraktens fortrykte tekst fremgik bl.a.: "De pantsatte effekter tjener samtidig til sikkerhed for, hvad debitor af hvilken som helst årsag måtte være eller blive skyldig."

P ydede efterfølgende kunden en yderligere kredit, for hvilken det til P håndpantede ejerpantebrev herefter tillige lå til sikkerhed. K kautionerede ikke for denne kredit.

Efter at engagementet var misligholdt, blev kundens faste ejendom solgt på tvangsauktion, og P afskrev provenuet herved primært på den senest ydede kredit med 18.521,47 kr. og gjorde kautionen for den først ydede kredit gældende overfor K.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at K's kautionsforpligtelse var bortfaldet og gjorde til støtte herfor en række indsigelser gældende.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Ankenævnet gav K delvis medhold og udtalte vedrørende det ovenfor gengivne:

"Af den kassekreditkontrakt, som K underskrev som kautionist, fremgik, at debitor og hendes ægtefælle selv havde stillet sikkerhed for kreditten i form af et ejerpantebrev i deres faste ejendom. K har således ved bedømmelsen af sin risiko haft føje til at gå ud fra, at han ved en eventuel indfrielse af kassekreditten ville indtræde i P's yderligere sikkerhed. Det bemærkes herved, at det som sagen foreligger oplyst, ikke kan lægges til grund, at K var informeret om, endsige havde samtykket i, at P bevilgede debitor en fornyet kredit med sikkerhed bl.a. i det

ejerpantebrev, som sikrede den kredit, som K kautionerede for. P findes som følge heraf at have været uberettiget til som sket at benytte sikkerheden i det håndpantssatte ejerpantebrev til nedskrivning af den kredit, som K ikke hæftede for. P bør derfor anerkende, at K's forpligtelse i henhold til den afgivne kautionserklæring nedsættes med 18.521,47 kr. Det ovenfor fra den i 1984 underskrevne kassekreditkontrakt gengivne vilkår, som efter det foreliggende ikke kan antages at have været gennemgået særskilt med K, kan ikke medføre et andet resultat."

Kendelse af 18. oktober 1989 sag nr. 146/1989 (Erhvervsforhold, Afvisning).

K påtog sig sammen med en anden person en kautionsforpligtelse for et aktieselskab A's mellemværende med pengeinstituttet P. K og medkautionisten ejede A's samlede aktiekapital og var begge ledende medarbejdere i A.

Da P, efter at A havde fået økonomiske vanskeligheder, gjorde kautionen gældende mod K, indbragte denne sagen for Ankenævnet med påstand om, at P skulle anerkende, at han ikke var bundet ved kautionsløftet, henset til, at P havde været klar over, at medkautionistens økonomi var dårlig, men ikke havde oplyst K herom.

Ankenævnet afviste klagen med følgende bemærkninger:

Klagen angår en kautionsforpligtelse, som klageren har påtaget sig for indklagedes kredit til et aktieselskab, hvis kapital ejedes af klageren og medkautionisten, og i hvilket disse var ledende medarbejdere. Klagen findes herefter ikke at angå et privat kundeforhold eller at kunne sidestilles med en klage vedrørende et sådant, og Ankenævnet afviser derfor klagen i medfør af vedtægternes § 2, stk. 2.

Kendelse af 18. oktober 1989 i sag nr. 190/89 (Pantebrevsdepot. Erhvervsforhold. Afvisning).

Et pantebrev i en fast ejendom tilhørende et finansieringsselskab K blev efter afholdt tvangsauktion over ejendommen slettet af tingbogen som udækket.

K, som ikke havde modtaget indkaldelse til tvangsauktionen, indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at enten det pengeinstitut P1, hos hvem pantebrevet oprindelig havde været deponeret, eller det pengeinstitut P2, hvortil pantebrevet var overført ca. 3 år før tvangsauktionen, blev tilpligtet at erstatte K det tab, som K led ved, at pantebrevet var slettet som udækket.

P1 nedlagde påstand om frifindelse, mens P2 påstod afvisning.

Ankenævnet afviste klagen med følgende bemærkninger:

"K er et finansieringsselskab, og klagen angår et selskabet tilhørende pantebrev. Klagen angår således ikke et privat kunde-forhold og findes - selv om tilsvarende problemstillinger ville kunne forekomme i et privat kundeforhold - heller ikke at kunne sidestilles med en klage vedrørende et privat kundeforhold. Ankenævnet afviser derfor klagen i medfør af vedtægternes § 2, stk. 2 og 3".

Kendelse af 18. oktober 1989. Sag 255/1989. (Kautions. Hæftelse Bevis. Afvisning).

Pengeinstituttet P tiltrådte en frivillig akkord for en kunde, hvorefter gælden skulle nedsættes til 23%. Skyldnerens mellemværende med P udgjorde inden akkorden ca. 58.000 kr. og den samlede gæld ca. 215.000 kr. Midlerne til akkorden blev tilvejebragt ved skyldnerens optagelse af et kautionsssikret lån.

Da P efter at have modtaget akkorddividenden afkrævede K, der havde kautioneret for mellemværendet, restbeløbet, indbragte K sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at anerkende, at K's hæftelse var bortfaldet, da P havde tiltrådt en frivillig akkord uden hans tiltræden.

P nedlagde påstand om frifindelse.

Om spørgsmålet om virkningen af P's tiltræden af en frivillig akkord udtalte Ankenævnet:

"Det forhold, at P uden K's samtykke har tiltrådt en frivillig akkord for debitorerne, findes ikke som anført af K uden videre at medføre, at klagerens kautionsforpligtelse er bortfaldet. Såfremt P kan godtgøre, at debitorerne alternativt kunne have opnået en tvangsakkord eller - måske mere nærliggende - en gældssanering i henhold til konkurslovens regler, og at P ikke herved ville have opnået en større dividende, må K's kautionsforpligtelse fortsat bestå, smlg. herved konkurslovens § 191 og § 226, stk. 3."

Da et bevis ikke fandtes at være ført ved de foreliggende oplysninger, og da den nødvendige bevisførelse efter sin art og sit omfang fandtes at ligge uden for, hvad der kan finde sted ved Ankenævnet, afviste Ankenævnet sagen i medfør af vedtægternes § 7, stk. 1.

Kendelse af 18. oktober 1989 i sag nr. 274/89 (Indlån, frigørende betaling, spærring).

K spærrede en fredag kl. 11.45 to konti i pengeinstituttet P, tilhørende hendes datter, idet de til kontiene hørende bøger var blevet stjålet. Om mandagen spærrede K tillige sin egen konto, efter i week-end'en at være blevet opmærksom på, at også den til denne konto hørende bog var blevet stjålet.

Allerede fredag eftermiddag var der imidlertid hævet først 10.000 kr., derefter i en anden af P's afdelinger 15.000 kr. fra kontoen. Samtidig med hævningen af 10.000 kr. indsatte den pågældende 1.000 kr. på den ene af K's datters konti, som da var spærret.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P tilpligtedes at erstatte hende det tab, som K havde lidt ved de uberettigede hævninger.

P påstod frifindelse.

Ankenævnet tog K's påstand til følge med disse bemærkninger:

"Det må efter det oplyste lægges til grund, at den person, der den 16. juni 1989 indsatte 1.000 kr. på den spærrede bankbog tilhørende K's datter, under samme ekspedition hævede 10.000 kr. på K's bankbog. Ankenævnet finder, at P's medarbejder under disse omstændigheder ikke alene - som erkendt af P - burde have inddraget den spærrede bankbog, men tillige burde have afkrævet den pågældende person bevis for dennes ret til at hæve på K's bankbog, jf. herved gældsbrevslovens § 33, stk. 2, 2. pkt. Da medarbejderen forsømte dette, er P ikke frigjort ved udbetalingen af de 10.000 kr., hvilket beløb med fradrag af 1.000 kr. P derfor bør erstatte. Da det må antages, at også den efterfølgende udbetaling af yderligere 15.000 kr. ville være blevet forhindret, såfremt den pågældende person under den første ekspedition var blevet afkrævet bevis for sin ret til at hæve på kontoen, findes P heller ikke at være frigjort ved udbetalingen af de 15.000 kr."

Kendelse af 17. november 1989 i sag nr. 303/1989 (Kurtage ved overførsel af værdipapirer mellem to depoter tilhørende samme kunde).

Ved overførsel af værdipapirer fra en kunde K's almindelige depot til hans kapitalpensionsdepot beregnede pengeinstituttet P sædvanlig kurtage. P henviste herved til, at der skatteteknisk var tale om to forskellige depothavere.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om, at P kendtes uberettiget til at opkræve kurtage. P nedlagde påstand om frifindelse. Ankenævnet gav med stemmerne 3-2 K medhold med følgende bemærkninger:

"P er ved overførsel af værdipapirer mellem to depoter tilhørende samme kunde berettiget til at forlange et rimeligt vederlag i form af et gebyr eller lignende til dækning af de med overførselen forbundne omkostninger. Når henses til, at det alene er af tekniske grunde, at overførselen gennemføres under anvendelse af fondsafregninger, og at P's omkostninger må antages at være uafhængige af størrelsen af den post værdipapirer, der overføres, findes P derimod ikke at være berettiget til at beregne sig vederlag efter reglerne om kurtage af værdipapirhandler."

Mindretallet udtalte: "Vi er enige med flertallet i, at et pengeinstitut kan beregne sig vederlag for overførsel af fondsaktiver fra kundens værdipapirdepot til hans kapitalpensionsdepot. Vi finder ikke grundlag for at anfægte, at et pengeinstitut beregner dette vederlag i form af kurtage, idet vi dog forbeholder os ret til at nedsætte en sådan kurtage, hvis den skønnes at være af urimelig størrelse, henset til det med overførselen mellem de to depoter forbundne arbejde.

I det foreliggende tilfælde har P beregnet sig kurtage på i alt knapt 600 kr. for overførsel af to aktieposter og en obligationspost. Henset til det arbejde, som blandt andet i forbindelse med realrenteafgiftsloven skal udføres i forbindelse med en sådan

overførsel, finder vi ikke at det vederlag, som er afkrævet K, er af en sådan størrelse, at der er grundlag for at give klageren medhold i hans påstand."

Kendelse af 17. november 1989. Sag 328/1989. (Gebyr for overførsel af værdipapirdepot).

Ved overførsel af en kunde K's værdipapirdepot til et andet pengeinstitut opkrævede pengeinstituttet P et gebyr på 500 kr. Depotet indeholdt bl.a. præmieobligationer og statsobligationer.

K indbragte sagen for Ankenævnet med påstand om tilbagebetaling af det opkrævede gebyr.

P påstod frifindelse.

Ankenævnet gav med stemmerne 3-2 K medhold med følgende bemærkninger:

"K måtte være forberedt på, at P ville beregne sig et gebyr for det arbejde, der var forbundet med overførselen af hans værdipapirdepot til et andet pengeinstitut. Disse medlemmer finder imidlertid, at det opkrævede gebyr på 500 kr. væsentligt overstiger, hvad der kan anses for rimeligt, idet det arbejde, der er forbundet med overførsel af et værdipapirdepot, må antages i almindelighed at være af beskedent omfang. De stemmer herefter for skønsmæssigt at nedsætte gebyret til 200 kr."

Mindretallet fandt ikke, at det af P opkrævede gebyr var af en sådan størrelse, at det burde nedsættes.

Sekretariat:
Vesterbrogade 40, 4. sal, 1620 København V
Tlf. 012163 33 . Giro 4 16 34 00

V E D T Æ G T E R

F O R

P E N G E I N S T I T U T A N K E N Æ V N E T

§ 1

Pengeinstitutankenævnet er oprettet af Den Danske Bankforening, Danmarks Sparekasseforening, Sammenslutningen Danske Andelskasser og Forbrugerrådet.

§ 2

Stk. 1. Ankenævnet behandler klager over danske pengeinstitutter og deres herværende datterselskaber. Ankenævnet behandler endvidere klager over danske filialer af udenlandske pengeinstitutter. (De nævnte institutter og selskaber er i det følgende dækket af ordet "pengeinstitutter").

Stk. 2. Ankenævnet behandler klager vedrørende private kundeforhold. Klager fra erhvervsdrivende kan behandles, såfremt klagen ikke adskiller sig væsentligt fra en klage vedrørende et privat kundeforhold.

Stk. 3. Klager fra erhvervsdrivende falder i øvrigt udenfor Ankenævnets kompetence.

§ 3

Stk. 1. En klage kan angå samtlige omstændigheder i retsforholdet mellem parterne, herunder også omstændigheder, der er opstået inden et egentligt kundeforhold etableres.

Stk. 2. Det er en betingelse for behandling af en klage, at klageren forgæves ved henvendelse har søgt at opnå en tilfredsstillende ordning med pengeinstituttet. Ankenævnet kan indlede behandling af en klagesag, såfremt pengeinstituttet har afvist klagen, eller der ikke forinden 5 uger fra modtagelsen af en klage er opnået forlig med klageren.

§ 4

Stk. 1. Udenfor Ankenævnets kompetence falder sager, hvis behandling i henhold til lovgivningen er henlagt til offentlige myndigheder eller andre anke- eller klagenævn.

Stk. 2. Afviser Ankenævnet i medfør af stk. 1 at behandle en klage, skal det oplyse klageren om den relevante myndighed eller det relevante anke- eller klagenævn.

§ 5

Stk. 1. Ankenævnet kan ikke behandle sager, som er afgjort ved endelig dom, gyldig bindende voldgift eller retsforlig eller sager, der kan forventes afgjort i forbindelse med en straffesag. En voldgiftskendelse er kun bindende, såfremt klageren forinden voldgiftssagen er blevet orienteret om muligheden for ankenævnsbehandling.

Stk. 2. Så længe en sag verserer for Ankenævnet, kan klagesagens parter ikke anlægge sag ved domstolene eller voldgiftsret om de af klagen omfattede spørgsmål.

§ 6

Er det utvivlsomt, at sagen ikke kan behandles af Ankenævnet i henhold til §§ 2-5, giver sekretariatet klageren meddelelse herom og begrunder overfor klageren denne afgørelse. Klageren gøres samtidig opmærksom på, at afgørelsen vil kunne indbringes for Ankenævnet, hvilket sker ved sekretariatets foranstaltning, såfremt klageren fremsætter ønske herom.

§ 7

Stk. 1. Ankenævnet kan afvise sager, som på grund af deres principielle juridiske karakter, usikkerheden om bedømmelsen af de fremkomne faktiske oplysninger eller af andre særlige grunde findes uegnede til behandling i Ankenævnet.

Stk. 2. En afvisning i henhold til stk. 1 skal ledsages af oplysning om muligheden for at indbringe sagen for domstolene, om retshjælp, fri proces eller dækning af sagsomkostninger gennem eventuel retshjælpsforsikring.

§ 8

Stk. 1. Klager indgives skriftligt til Ankenævnets sekretariat. Ankenævnet kan foreskrive, at der benyttes en særlig blanket. Sekretariatet har i øvrigt til opgave at besvare skriftlige, telefoniske eller personlige henvendelser til Ankenævnet samt at forberede klagesagerne til Ankenævnet. Sekretariatet drager omsorg for sagens oplysning. Klageren skal i forbindelse med klagens indgivelse til Ankenævnet give samtykke til, at pengeinstituttet uanset tavshedspligt kan afgive oplysninger til Ankenævnet til brug for sagens behandling.

Stk. 2. Efter modtagelsen af klagen sender sekretariatet med anmodning om en udtalelse det pågældende pengeinstituts direktion en genpart af det modtagne materiale med undtagelse af det, som utvivlsomt er direktionen bekendt. Sekretariatet drager i øvrigt

omsorg for, at hver af parterne får kendskab til oplysninger fra modparten, som må anses at have betydning for sagens afgørelse, og til sagkyndige erklæringer eller udtalelser indhentet til brug for Ankenævnsbehandlingen.

Stk. 3. Hvis pengeinstituttet ikke inden 5 uger efter modtagelsen har fremsendt en udtalelse til Ankenævnet, kan sagen behandles på grundlag af klagerens materiale, med mindre sekretariatet på pengeinstituttets anmodning har forlænget fristen.

Stk. 4. Klageren kan til enhver tid tilbagekalde sin klage. Ankenævnsbehandlingen bortfalder ligeledes, hvis pengeinstituttet under sagens behandling opfylder klagerens krav, eller der indgås forlig mellem parterne.

§ 9

Stk. 1. Ankenævnet kan i særlige tilfælde efter en parts anmodning eller af egen drift indkalde parterne til mundtlig forhandling. Såfremt klageren uden oplyst lovligt forfald udebliver fra en sådan forhandling eller undlader at fremkomme med de af Ankenævnet ønskede oplysninger, kan Ankenævnet afvise klagen eller behandle den på det foreliggende grundlag. Hvis pengeinstituttet udebliver eller undlader at fremkomme med de af Ankenævnet ønskede oplysninger, kan sagen ligeledes behandles på det foreliggende grundlag.

Stk. 2. Ankenævnet kan på begæring af en part eller af egen drift indhente sagkyndige erklæringer eller udtalelser.

§ 10

Stk. 1. Ankenævnets kendelser skal sendes til sagens parter inden 10 dage efter afsigelsen. Der gives normalt en frist på 4 uger til opfyldelse af kendelsen. Klageren orienteres samtidig om muligheden for at indbringe sagen for domstolene, om retshjælp,

fri proces eller dækning af sagsomkostninger gennem eventuel retshjælpsforsikring.

Stk. 2. Ankenævnets kendelser sendes endvidere til Finanstilsynet og i anonymiseret form, jf. stk. 4, til Forbrugerklagenævnet.

Stk. 3. Ankenævnet udarbejder en årsberetning, der tilsendes Finanstilsynet og Forbrugerklagenævnet. Ankenævnets offentliggørelse af kendelser sker uden angivelse af parternes identitet, og Ankenævnet kan i øvrigt fastsætte nærmere regler for offentliggørelsen.

Stk. 4. Enhver kan ved henvendelse til Ankenævnets sekretariat forlange at blive gjort bekendt med Ankenævnets kendelser, dog med undtagelser af klagerens og eventuelle trediemænds identitet. Ankenævnet kan i forbindelse med en sags afgørelse bestemme, at også pengeinstituttets identitet skal tilbageholdes, såfremt særlige forhold taler derfor.

Stk. 5. Ankenævnets medlemmer, Forbrugerklagenævnet og sekretariatets medarbejdere har med undtagelse af oplysninger, der er offentligt tilgængelige, tavshedspligt om, hvad der fremkommer under ankenævnsbehandlingen.

§ 11

Stk. 1. Når Ankenævnet har truffet afgørelse i en klagesag, kan sagen af enhver af parterne - af pengeinstituttet dog med den i stk. 2 angivne begrænsning - indbringes for domstolene.

Stk. 2. Et pengeinstitut kan tilslutte sig Ankenævnet med den virkning, at det er bundet af Ankenævnets kendelser, med mindre det inden 4 uger efter Ankenævnets afsendelse af den enkelte kendelse skriftligt meddeler Ankenævnet, at det ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

Stk. 3. Et pengeinstitut, der har tilsluttet sig Ankenævnet i henhold til stk. 2, kan ved skriftlig opsigelse til Ankenævnets sekretariat udtræde heraf med et varsel på 6 måneder til et kalenderårs udløb.

§ 12

Stk. 1. Den Danske Bankforening, Danmarks Sparekasseforening, Sammenslutningen Danske Andelskasser og Forbrugerrådet udpeger et af organisationerne nærmere fastsat antal ankenævnsmedlemmer. Organisationerne udpeger herudover en formand og en næstformand, der begge skal opfylde betingelserne for udnævnelse til landsdommer.

Stk. 2. Hvad der i disse vedtægter bestemmes om formanden og dennes kompetence finder tilsvarende anvendelse på næstformanden for så vidt angår de sager, i hvis behandling denne skal deltage, deltager eller har deltaget.

Stk. 3. Ankenævnets medlemmer udpeges for en 3-årig periode. Medlemmerne fratræder deres hverv med udgangen af det år, hvori de fylder 70 år.

Stk. 4. Organisationerne fastsætter Ankenævnets forretningsorden. Bestemmelsen i stk. 2 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Til Ankenævnet tilknyttes et sekretariat. Organisationerne ansætter sekretariatschefen.

§ 13

Stk. 1. Ved Ankenævnets behandling af den enkelte klagesag deltager formanden eller næstformanden og fire af de i § 12, stk. 1, nævnte medlemmer, således at forbrugerinteresser og pengeinstitutinteresser er ligeligt repræsenteret. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når der er mødt mindst én forbrugerrepræsen-

tant og mindst én pengeinstitutrepræsentant, uden at der herved ændres på antallet af stemmer, dvs. to forbrugerstemmer og to pengeinstitutstemmer.

Stk. 2. Ankenævnets kendelser skal være skriftlige. Kendelserne skal være ledsaget af en begrundelse og skal underskrives af formanden. Hvis en afgørelse beror på en flertalsbeslutning, skal dette på mindretallets begæring anføres i afgørelsen, og mindretallet kan i kendelsen begrunde sin stilling.

Stk. 3. En repræsentant fra Forbrugerklagenævnet skal til enhver tid have adgang til uden stemmeret at deltage i møderne.

§ 14

Stk. 1. Ingen må deltage i behandlingen af en sag, når

1. den pågældende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,
2. den pågældendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søskendebørn eller andre nærstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse, eller
3. der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om den pågældendes fuldstændige upartiskhed.

Stk. 2. Den, for hvis vedkommende noget af de i stk. 1 nævnte forhold foreligger, skal omgående underrette Ankenævnets formand herom.

Stk. 3. Ankenævnets formand træffer beslutning om, hvorvidt en person som følge af bestemmelsen i stk. 1 ikke kan deltage i behandlingen af en sag.

§ 15

Formanden for Ankenævnet kan beslutte, at en sag, hvori Ankenævnet har truffet afgørelse, skal genoptages, hvis særlige grunde taler herfor, herunder navnlig i tilfælde af

1. lovligt forfald hos en part, som ikke har ytret sig i sagen, eller
2. nye oplysninger, som - hvis de havde foreligget under ankenævnsbehandlingen - må antages at ville have medført et andet udfald af sagen.

§ 16

Stk. 1. Ingen af parterne betaler omkostninger i forbindelse med klagesagens behandling til den anden part. Samtlige omkostninger ved ankenævnsbehandlingen, herunder udgifter til de af Ankenævnet i medfør af § 9, stk. 2, indhentede erklæringer eller udtalelser, afholdes af Ankenævnet. Klageren skal dog altid betale et gebyr på 100 kr., som tilbagebetales, hvis klagen afvises af Ankenævnet, tilbagekaldes eller bortfalder, jf. § 8, stk. 4, eller hvis klageren får helt eller delvis medhold.

Stk. 2. Ankenævnet kan ved mundtlig forhandling efter § 9, stk. 1, godtgøre klagerens rejseudgifter m.v., når særlige grunde taler derfor.

§ 17

Stk. 1. Ved aftalen mellem Den Danske Bankforening og Danmarks Sparekasseforening fastsættes regler for Ankenævnets finansiering, budget, revision og regnskab m.v.

Stk. 2. Ankenævnet tegnes vedrørende de i stk. 1 nævnte forhold af de nævnte to foreninger i fællesskab.

§ 18

Ændring af vedtægter med tilhørende protokollat sker ved aftale mellem Den Danske Bankforening, Danmarks Sparekasseforening, Sammenslutningen Danske Andelskasser og Forbrugerrådet og skal godkendes af Forbrugerklagenævnet.

§ 19

Disse vedtægter med tilhørende protokollat, der er godkendt af Forbrugerklagenævnet, træder i kraft den 1. januar 1989.